

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kuues koda)

7. september 2017*

Eelotsusetaotlus – Mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustus – Direktiiv 72/166/EMÜ – Direktiiv 84/5/EMÜ – Direktiiv 90/232/EMÜ – Õnnetuse eest vastutav juht, kes põhjustas oma kaassõitjaks olnud abikaasa surma – Liikmesriigi õigusnormid, mis välistavad varalise kahju hüvitamise õnnetuse eest vastutavale juhile

Kohtuasjas C-506/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunal da Relação do Porto (Porto apellatsioonikohus, Portugal) 7. juuli 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 26. septembril 2016, menetluses

José Joaquim Neto de Sousa

versus

Portugali riik

EUROOPA KOHUS (kuues koda),

koosseisus: koja president E. Regan, kohtunikud A. Arabadjiev (ettekandja) ja S. Rodin,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Portugali riik, esindaja M. E. Duarte Rodrigues,
- Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo ja S. Jaulino,
- Euroopa Komisjon, esindajad: P. Costa de Oliveira ning K.-P. Wojcik,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada asi ilma kohtujuristi ettepanekuta, on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: portugali.

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 30. detsembri 1983. aasta teist direktiivi 84/5/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1984, L 8, lk 17; ELT eriväljaanne 06/01, lk 10), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/14/EÜ (ELT 2005, L 149, lk 14) (edaspidi „teine direktiiv“), ja nõukogu 14. mai 1990. aasta kolmandat direktiivi 90/232/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1990, L 129, lk 33; ELT eriväljaanne 06/01, lk 249; edaspidi „kolmas direktiiv“).
- 2 Taotlus on esitatud José Joaquim Neto de Sousa ja Portugali riigi vahelises vaidluses liidu õiguse väidetava rikkumise üle, mille oleva toime pannud Supremo Tribunal de Justiça (Portugali kõrgeim kohus).

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiviga 2009/103/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmise kohta (ELT 2009, L 263, lk 11) tunnistati kehtetuks nõukogu 24. aprilli 1972. aasta direktiiv 72/166/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT 1972, L 103, lk 1; ELT eriväljaanne 06/01, lk 10; edaspidi „esimene direktiiv“) ja teine ning kolmas direktiiv. Võttes siiski arvesse põhikohtuasjaga seotud asjaolude toimumise kuupäeva, tuleb võtta arvesse kehtetuks tunnistatud direktiive.
- 4 Esimese direktiivi artikli 3 lõikes 1 on sätestatud:

„Iga liikmesriik võtab [...] kõik vajalikud meetmed tagamaks, et nende sõidukite kasutamisel, mille põhiasukoht on tema territooriumil, on tsiviilvastutus kaetud kindlustusega. Kaetud vastutuse ulatus ja kindlustuskaitse tingimused määratakse kindlaks kõnealuste meetmete põhjal.“
- 5 Teise direktiivi artikli 1 lõige 1 sätestab:

„[Esimese direktiivi] artikli 3 lõikes 1 nimetatud kindlustus peab kohustuslikus korras katma nii vara kui ka isikukahju.“
- 6 Nimetatud direktiivi artikkel 3 on sõnastatud järgmiselt:

„Kui kindlustatu, sõidukijuhi või muu tsiviilõiguse kohaselt õnnetuse puhul vastutava isiku vastutus on kaetud artikli 1 lõikes 1 nimetatud kindlustusega, ei jäeta tema perekonnaliikmeid sellise sugulussuhte tõttu isikukahju korral kindlustusest välja.“
- 7 Kolmanda direktiivi artiklis 1 on sätestatud:

„[...] [Esimese direktiivi] artikli 3 lõikes 1 nimetatud kindlustus katab vastutuse sõiduki kasutamisel kõigile sõitjatele, välja arvatud juhile tekitatud vigastuste korral.
[...]“.

Portugali õigus

- 8 31. detsembri 1985. aasta dekreetseaduse nr 522/85, mis käsitleb mootorsõiduki kohustuslikku tsiviilvastutuskindlustust (Decreto-Lei n° 522/85 – Seguro Obrigatório de Responsabilidade Civil Automóvel), muudetud 19. mai 1994. aasta dekreetseadusega nr 130/94 (Decreto-Lei n° 130/94; edaspidi „dekreetseadus nr 522/85“), artikli 7 lõikes 1 on sätestatud, et mootorsõidukite kohustusliku tsiviilvastutuskindlustusega ei ole kaetud kindlustatud mootorsõiduki juhi kehavigastustest tekkinud kahju (edaspidi „kohustuslik kindlustus“).
- 9 Dekreetseaduse nr 522/85 artikli 7 lõikest 3 ilmneb, et eelkõige mootorsõiduki juhi ja kindlustuspoliisi omaniku abikaasa surmaga lõppenud õnnetuse korral on välistatud mittevaralise kahju hüvitamine isikule, kes on süüdi õnnetuse tekitamises.
- 10 Tsiivilseadustiku artiklis 483 on märgitud, et isik, kes rikub tahtlikult või ettevaatamatusest teiste isikute õigusi, on kohustatud hüvitama isikule, kellele on kahju tekitatud, sellest õigusrikkumisest tuleneva kahju.
- 11 Nimetatud seadustiku artikli 495 lõikes 3 on sätestatud, et surma või kehavigastuse tekitamise korral võivad isikud, kellel on õigus kannatanult saada elatist või kes seda temalt seoses ülalpidamiskohustusega saavad, saada hüvitist.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 12 3. detsembril 2005 toimus liiklusõnnetus Paredes'es (Portugal) J.J. Neto de Sousa juhitud sõiduki, mis oli kindlustatud kindlustusettevõtjas Zurich, ja ühe teise sõiduki vahel. J.J. Neto de Sousa, kes oli kaotanud kontrolli sõiduki üle, tunnistati õnnetuse eest vastutavaks. Selles sõidukis viibis kaassõitjana J.J. Neto de Sousa abikaasa A. C. da Rocha Carvalho, kes nimetatud õnnetuse tagajärjel hukkus.
- 13 J. J. Neto de Sousa esitas Tribunal Judicial de Paredesele (Paredese esimese astme kohus, Portugal) hagi Zurichi vastu, et kindlustusettevõtjalt nõutaks välja 335 700 eurot koos intressidega 3. detsembri 2005. aasta õnnetuse tagajärjel tekkinud varalise ja isikukahju hüvitamiseks. Ta väitis eeskätt, et dekreetseaduse nr 522/85 artikli 7 lõige 3 ei välistanud hüvitise maksmist isikule, kes on süüdi liiklusõnnetuse tekitamises.
- 14 Tribunal Judicial de Paredes (Paredese esimese astme kohus, Portugal) jättis J.J. Neto de Sousa hagi rahuldamata varalise kahju hüvitamise osas, kuna nimetatud kohtule ei olnud teada J.J. Neto de Sousa sissetulek, kulutused ja varalised kohustused ega see, mil moel hukkunu osales või pidi osalema perekonna ülalpidamises. Nimetatud kohus lükkas samuti tagasi nõude mittevaralise kahju hüvitamiseks, kuna selle kahju hüvitamine oli dekreetseaduse nr 522/85 artikli 7 lõike 3 alusel välistatud.
- 15 J. J. Neto de Sousa esitas kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Tribunal da Relação do Porto'le (Porto apellatsioonikohus, Portugal) üksnes varalise kahju hüvitamise osas. Viimati nimetatud kohus jättis apellatsioonkaebuse rahuldamata, leides sisuliselt, et J.J. Neto de Sousel ei olnud õigust hüvitisele, kuna ta oli juhtinud liiklusõnnetuse põhjustanud sõidukit, milles kaassõitjana viibides tema abikaasa hukkus.
- 16 J. J. Neto de Sousa kaebas selle otsuse edasi Supremo Tribunal de Justiça'le (Portugali kõrgeim kohus), korrates oma argumente, et dekreetseadus nr 522/85 ei välistanud varalise kahju hüvitamist õnnetuse põhjustamises süüdi olevale sõidukijuhile tema abikaasa hukkamise korral õnnetuses, ja väitis, et keeldudes talle hüvitamast varalist kahju, mis tulenes tema abikaasa hukkamisest, kes oli kaassõitja õnnetuses osalenud sõidukis, on Tribunal da Relação do Porto (Porto apellatsioonikohus, Portugal)

rikkunud nimetatud dekreetseaduse artikli 7 lõiget 3. J. J. Neto de Sousa palus sellel kohtul ühtlasi esitada Euroopa Kohtule ELTL artikli 267 alusel eelotsuse küsimuse selle kohta, kas sellise kahju hüvitamine on vastuolus teise ja kolmanda direktiivi sätetega.

- 17 Supremo Tribunal de Justiça (Portugali kõrgeim kohus) jättis kassatsioonkaebuse rahuldamata. Ta leidis sisuliselt, et J. J. Neto de Sousa hüvitamisõigust reguleerisid tsiviilseadustiku artikli 495 lõige 3 ja artikkel 483; et see õigus tekkis selle isikuga seotud „õiguslikus kontekstis“, kes hüvitamisele tugineb, mitte aga kannatanu omas; ja et oma süülise tegevusega kahjustas J. J. Neto de Sousa omaenda õigusi. Viidatud kohus märkis, et vastavalt reeglile *sibi imputet*, ei ole tsiviilseadustiku artikli 495 lõikes 3 sätestatud õigust antud isikule, kes on ainsana vastutav õnnetuse eest, mille tagajärjel hukkus tema abikaasa, kes viibis tema juhitud sõidukis kaassõitjana, ja et seetõttu ei olnud vaja J. J. Neto de Sousale hüvitist maksta.
- 18 Mis puudutab eelotsusetaotluse esitamist, siis järeldas Supremo Tribunal de Justiça (Portugali kõrgeim kohus) sisuliselt, et teine ja kolmas direktiiv määravad ära kohustusliku liikluskindlustuse korra, jättes samas liikmesriigi õiguse reguleerida tsiviilvastutuse, ja et isegi kui kaassõitjate osas kattub see kord teatud osas liikmesriigi õigusega, ei saa siiski dekreetseaduse nr 522/85 normide tagajärjel jätta kõrvale liikmesriigi tsiviilvastutuse korra kohaldamist, mis on ette nähtud tsiviilseadustiku artikli 495 lõikes 3.
- 19 J. J. Neto de Sousa esitas Tribunal da Comarca do Porto Este'le (Penafiel) (Ida-Porto piirkonna esimese astme kohus, Penafiel, Portugal) deklaratiivse lihthagi Portugali riigi vastu nõudega mõista riigilt välja 245 700 eurot koos intressidega talle tekitatud kahju alusel, kuna Supremo Tribunal de Justiça (Portugali kõrgeim kohus) oli tema kaebuse rahuldamata jätmisel teinud õigusemõistmises vea.
- 20 Kuna Tribunal da Comarca do Porto Este, Penafiel (Ida-Porto piirkonna esimese astme kohus, Penafiel, Portugal) jättis J. J. Neto de Sousa hagi rahuldamata, esitas viimane apellatsioonkaebuse Tribunal da Relação do Porto (Porto apellatsioonikohus, Portugal), väites eelkõige, et Supremo Tribunal de Justiça (Portugali kõrgeim kohus) on valesti tõlgendanud teise direktiivi artiklit 3 ja kolmanda direktiivi artiklit 1, mis tagavad sõidukis viibivatele reisijatele (aga mitte sõidukijuhile) sellise isikukahju hüvitamise, mis neile tekkis liiklusõnnetuse tagajärjel, ning on rikkunud ELTL artiklist 267 tulenevat kohustust. J. J. Neto de Sousa palus samuti, et Tribunal da Relação do Porto (Porto apellatsioonikohus, Portugal) esitaks ELTL artikli 267 alusel käesoleva kohtuotsuse punktis 16 viidatud küsimuse.
- 21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et Supremo Tribunal de Justiça (Portugali kõrgeim kohus) ei võtnud seisukohta selles, kas hukkunud kannatanule tuleks hüvitist maksta või mitte, vaid küsimuses, kas J. J. Neto de Souseal on õigus saada hüvitist, võttes arvesse seda, et ta vastutas õnnetuse toimumise eest. Eelotsusetaotluse esitanud kohus sedastab, et määramaks kindlaks, kas Supremo Tribunal de Justiça (Portugali kõrgeim kohus) võib jätta eelotsuse küsimuse Euroopa Kohtule esitamata, tuleb kontrollida eelnevalt, kas selles kohtus viidatud liidu õiguse sätted olid selged ja ühemõttelised.
- 22 Neil asjaoludel otsustas Tribunal da Relação do Porto (Porto apellatsioonikohus, Portugal) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [teise ja kolmanda direktiiviga] on vastuolus, et liikmesriikide mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate õigusnormide kohaselt tuleb [vastavalt] [dekreetseaduse nr 522/85] artikli 7 lõikele 3 mootorsõidukijuhile, kes on süüdi liiklusõnnetuse tekitamises, hüvitada varaline kahju, kui õnnetuses hukkus tema abikaasa, kes viibis mootorsõidukis kaassõitjana?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 23 Esmalt tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ELTL artiklis 267 sätestatud liikmesriigi kohtute ja Euroopa Kohtu vahelises koostöömenetluses Euroopa Kohtu ülesanne anda liikmesriigi kohtule tarvilik vastus, mis võimaldaks viimasel poolelioleva kohtuasja lahendada. Seda

- arvestades tuleb Euroopa Kohtul temale esitatud küsimused vajaduse korral ümber sõnastada. Peale selle võib Euroopa Kohus arvesse võtta neid liidu õigusnorme, millele liikmesriigi kohus ei ole oma küsimustes viidanud (kohtuotsus, 1.2.2017, Município de Palmela, C-144/16, EU:C:2017:76, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 24 Siinses asjas ilmneb eelotsusetaotlusest, et selles kohtuotsuses, millega olevat rikutud teise ja kolmanda direktiivi sätteid, sedastas Supremo Tribunal de Justiça (Portugali kõrgeim kohus), et kohaldatavad Portugali õigusnormid, nimelt tsiviilseadustiku artikkel 483 ja artikli 495 lõige 3 ei võimalda J. J. Neto de Sousa saada nõutud hüvitist.
- 25 Neil asjaoludel tuleb esitatud küsimust mõista nii, et soovitakse teada, kas liidu õigusnorme kohustusliku kindlustuse valdkonnas tuleb tõlgendada viisil, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis välistavad mootorsõiduki juhi – kes enda süü tõttu vastutab liiklusõnnetuse toimumise eest, mille tagajärjel hukkus tema abikaasa, kes viibis selles sõidukis – õiguse saada hüvitist varalise kahju eest, mis talle tekkis nimetatud hukkumise tõttu.
- 26 Sellega seoses tuleb meenutada, et esimese ja teise direktiivi preambulis rõhutatakse, et nende direktiividega soovitakse ühelt poolt kindlustada liidu territooriumil põhiasukohta omavate mootorsõidukite ja nendes viibivate isikute vaba liikumine, ning teiselt poolt tagada nende sõidukite poolt põhjustatud õnnetusjuhtumites kannatanutele samasugune kohtlemine, olenemata sellest, millises liidu osas õnnetusjuhtum toimus (kohtuotsused, 9.6.2011, Ambrósio Lavrador ja Olival Ferreira Bonifácio, C-409/09, EU:C:2011:371, punkt 23, ja 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 26).
- 27 Esimene direktiiv, mida täpsustavad ja täiendavad teine ja kolmas direktiiv, kohustab seega liikmesriike tagama, et liikmesriigi territooriumil põhiasukohta omavate sõidukite kasutamisest tulenev tsiviilvastutus on kaetud kindlustusega, ning täpsustab eelkõige kahju liigid ja kolmandad isikud, kes peavad olema selle kindlustusega kaetud (kohtuotsus, 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 27 ja selles viidatud kohtupraktika).
- 28 Tuleb siiski meeles pidada, et kohustus tagada tsiviilvastutuskindlustuse kindlustuskaitse sõidukitega kolmandate isikutele tekitatud kahju puhul seisab lahus sellest, mis ulatuses neile isikutele hüvitatakse tekitatud kahju kindlustatud isiku tsiviilvastutuse alusel. Esimene neist tagatakse ja määratletakse liidu õigusnormidega, teist reguleerib peamiselt aga liikmesriigi õigus (kohtuotsused, 17.3.2011, Carvalho Ferreira Santos, C-484/09, EU:C:2011:158, punkt 31, ja 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 28).
- 29 Euroopa Kohus on selles osas juba otsustanud, et esimese, teise ja kolmanda direktiivi eesmärgist ning samuti nende sõnastusest tuleneb, et nimetatud õigusaktidega ei soovita ühtlustada liikmesriikide tsiviilvastutussüsteeme ja et kehtiva liidu õiguse kohaselt on liikmesriikidel õigus liiklusõnnetuse tagajärjel tekkinud kahjule kohaldatav tsiviilvastutuse süsteem ise kindlaks määrata (kohtuotsus, 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 30 Siiski on liikmesriigid kohustatud tagama, et asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt mootorsõidukite kasutamisest tulenev tsiviilvastutus oleks kaetud kindlustusega, mis on kooskõlas eespool nimetatud kolme direktiiviga (kohtuotsus, 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 31 Lisaks peavad liikmesriigid kasutama oma pädevust liidu õigust järgides ning esimese, teise ja kolmanda direktiivi kasulikku mõju ei saa piirata liikmesriigi sätteid, mis käsitlevad liiklusõnnetuse tagajärjel tekkinud kahju hüvitamist (vt selle kohta kohtuotsus, 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 31).

- 32 Euroopa Kohus on juba otsustanud, et nendelt direktiividelt võetaks kasulik mõju, kui üldiste ja abstraktsete kriteeriumide põhjal kindlaks määratud liikmesriigi õigusnormid, lähtudes kannatanu enese osast kahju tekkimisel, võtavad temalt õiguse saada kohustusliku kindlustuse hüvitist või piiravad seda õigust ebarproportsionaalselt (kohtuotsused, 9.6.2011, Ambrósio Lavrador ja Olival Ferreira Bonifácio, C-409/09, EU:C:2011:371, punkt 29, ja 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 32).
- 33 Siiski tuleb märkida, et põhikohtuasjas mõjutab J.J. Neto de Sousa õigust hüvitisele mitte mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuse katte piiramine kindlustusalaste sätetega, vaid hoopis kohaldatav liikmesriigi tsiviilvastutuse kord.
- 34 Nimelt on põhikohtuasjas käsitletavate liikmesriigi õigusnormide tagajärjel – nagu neid on tõlgendanud Supremo Tribunal de Justiça (kõrgeim kohus) – välistatud, et mootorsõiduki juht, kes vastutab liiklusõnnetuse tekkimise eest, võiks saada hüvitist kahju eest, mis talle tekkis selle õnnetuse tagajärjel.
- 35 Need õigusnormid ei piira seega tsiviilvastutuse kindlustuskaitset kolmandatele isikutele tekitatud kahju korral, mis määratakse kindlaks kindlustatu vastutuse alusel (vt analoogia alusel kohtuotsus, 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 35).
- 36 Neil asjaoludel tuleb järeldada, et põhikohtuasjas käsitletud liikmesriigi õigusnormid ei mõjuta liidu õiguses sätestatud tagatist, et mootorsõidukite kasutamisest tulenev tsiviilvastutus, mis on kindlaks määratud kohaldatava liikmesriigi õiguse alusel, on kaetud kindlustusega, mis on vastavuses esimese, teise ja kolmanda direktiiviga (vt analoogia alusel kohtuotsus, 23.10.2012, Marques Almeida, C-300/10, EU:C:2012:656, punkt 38).
- 37 Nimetatud kaalutlust ei sea kahtluse alla asjaolu, et J.J. Neto de Sousa tekkinud varaline kahju tuleneb tema abikaasa hukkumisest, kes oli kaassõitja tema poolt juhitud sõidukis ajal, kui ta õnnetuse põhjustas. Nimelt näivad eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt esitatud andmed viitavat sellele, et põhikohtuasi ei puuduta liiklusõnnetuses osalenud sõidukis reisijana viibinud kannatanu õigust saada kahjuhüvitist, vaid hoopis selle õnnetuse põhjustamise eest vastutava juhi õigust sellele hüvitisele.
- 38 Eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et esimest, teist ja kolmandat direktiivi tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis välistavad mootorsõiduki juhi – kes enda süü tõttu vastutab liiklusõnnetuse toimumise eest, mille tagajärjel hukkus tema abikaasa, kes viibis selles sõidukis – õiguse saada hüvitist varalise kahju eest, mis talle tekkis nimetatud hukkumise tõttu.

Kohtukulud

- 39 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kuues koda) otsustab:

Nõukogu 24. aprilli 1972. aasta direktiivi 72/166/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, nõukogu 30. detsembri 1983. aasta teist direktiivi 84/5/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/14/EÜ) ja nõukogu 14. mai 1990. aasta kolmandat direktiivi 90/232/EMÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide

ühtlustamise kohta tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis välistavad mootorsõiduki juhi – kes enda süü tõttu vastutab liiklusõnnetuse toimumise eest, mille tagajärjel hukkus tema abikaasa, kes viibis selles sõidukis – õiguse saada hüvitist varalise kahju eest, mis talle tekkis nimetatud hukkumise tõttu.

Allkirjad